

GAZETA LWOWSKA.

Czwartek

N^or. 87.

27. lipca 1837.

WIADOMOŚCI HRAJOWE.

— Z Salzburga. —

O dalszej podróży Najjaśniejszego dworu Gazyeta Salzburgska z dnia 17. i 18. lipca zawiera następujące wiadomości:

Hallein d. 12. lipca. Mieszkańcy miasta Hallein mieli dzisiaj to wysokie szczęście powitać Ich C. R. Mości N. Cesarza i N. Cesarzowę w przejeździe do Gastein.

Długo już w radośnym poruszeniu snuł się lud tłumami po ulicach świetnie przybranego miasta, gdy nareszcie wystrzały działowe ze szczytów *Barmsteinu* zapowiedziały zbliżanie się ukochanej pary monarchyj, a w końcu odgłos dzwonnów i 101 wystrzałów z dział przybycie Ich C. R. Mości do miasta oznajmiły.

Na moście w *Niederalm*, jako na granicy obwodu, gminy tutejsze wystawiły bramę tryumfalną we wzniósłym stylu, która z napisem swoim:

»Bóg Cię pozdrów mój Cesarzu!

Oto Ty pozwoliłeś każdemu, kto wierzy, ufa i kocha, mówić do Ciebie,

a cała Juwawia ściska Cię za rękę —

wyrażała prawdziwe uczucia gminy w sposobie najserdeczniejszym; podobnie przy gmachu elektoralnym w *Kaltenhausen*, wystawiona była druga brama tryumfalna i cały gmach był jak najgustowniej przyozdobiony.

NN. Cesarstwo Ichmość przybywszy do bramy miasta, przyjmowani byli od magistratu z największym uszanowaniem, przyczem Jego C. R. Mości Cesarzowi na pasowej aksamitnej poduszce podane zostały klucze miasta przez burmistrza *Barbarino*, na którego przemowę N. Pan nader łaskawie odpowiedzieć raczył.

W środku miasta, między którego budowami gustownym przyozdobieniem wyszczególniał się mianowicie browar, należący do korporacji robotników przy żupach i przy fabryce wyrobów chemicznych, na różnych placach tak wszystka młodzież szkolna, jakoteż milicyja miejska, cechy, górnicy z *Dürrenberg* i wszyscy robotnicy przy żupach rozstawieni byli, a niezajęte miejsca zapełniała reszta mieszkańców miasta i licznie zgromadzony lud wiejski.

W czasie przepiegania koni na placu zwanym

Kornstein Ich C. R. Mościom przedstawione były c. k. urzędy; raczyli także w tym krótkim przeciągu czasu oglądać nowy, nadany górnikom sztandar. Za bramą *Gollińską* młodzież szkolna z *Dürrenberg*, *Oberalm* i *Thurn*, równie jak strzelcy tych gmin wiejskich, stali we właściwych swoich ubiorach. Serdeczne *vivat*, wzniesione od uradowanej masy ludu, nappełniało powietrze w czasie przyjazdu i przy odjeździe Ich C. R. Mości, a nadzieja mającego wkrótce nastąpić powrotu, jeszcze bardziej wielką radość w sercach wszystkich obecnych pomnażała.

Hofgastein d. 13. lipca. Właśnie o pół do 5. wieczorem Ich C. R. Mości, jadąc z *Lend*, przybyli tutaj na *Markt-Hof*, wśród głośnych okrzyków radości mieszkańców *Gasteinu* i po krótkim pobycie w dalszą puścili się podróż do *Wildbad*, wstojących na pogotowiu ekwipażach dworskich.

Salzburg d. 16. lipca. Ich C. R. Mości wracając z *Gastein* zawitali znowu o godzinie 1. w najpożądniejszym zdrowiu, wśród serdecznych uniesień zgromadzonego ludu i przy najpiękniejszej pogodzie, w mury naszego miasta i wysiedli w c. k. rezydencji zimowej.

Po objedzie NN. Cesarstwo Ichmość w towarzystwie księcia arcybiskupa i jks. opata kolegijaty *St. Piotra*, udali się do klasztoru *Panien Lorstańskich*, gdzie czas dłuższy zabawili. Po powrocie, Naj. Cesarz Jegomość poświęcał się sprawom państwa.

Dnia 19go Ich C. R. Moście spodziewani są w *Ischl*.

WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE.

Hiszpanija.

Moniteur z 13. lipca zawięra następującą telegraficzną depezę z *Bajonny* z 10. lipca o 8. godzinie wieczór: »*Mirasol* przybył do *Bajonny*; *Jaureguy* objął tymczasowe dowództwo, a komendę przedniej straży wziął po nim *O'Donnell*. Żołnierze jego otrzymali zapłatę, i znowu spokojność przywrócono w *Hernani*. Podobne niepokoje miały miejsce w *Bilbao* i *Castro* (de *Urdiales*), lecz bez nieprzyjemnych skutków. Jenerał *Rendon* zostaje przy życiu. Nie było żadnej bitwy ani w *Hernani* ani na całej linii. *Espar-*

)(

tero, który jest mianowany naczelnym wodzem wojska działającego przeciw Don Karlosowi w Katalonii, Walencyi, Arragonii i Kastylii, zostaje tytularnym wodzem armii północnej, której kierunek obejmuje generał Escalero. Espartero natychmiast z małym oddziałem ruszył do głównej kwatery generała Oraa, stojącego w Teruel, a z którym dnia 9go ma się połączyć dywizja Buerensa; dywizja Noguera była w Alcaniz, a druga w Hijar. Don Karlos dnia 5. był nad Cenia. Quilez, który po przejściu przez Ebro na przód się wysunął, połączył się z nim. Dnia 6. generał Escalero powrócił z swym wojskiem do Logrono. Karliści, będący w Encartaciones, także powrócili.

Dz. *Commerce* dołącza w swoim dodatku z 13. (który ogod. 1. po południu wychodzi), do powyższej depezy co następuje: »Chociaż bajouckie dzienniki nie przychodzą we czwartek, wszako otrzymaliśmy dodatek do *Phare de Bayonne* z 9go, z wiadomościami, zawartemi po większej części w powyższej depezy. Zdaje się, iż środki użyte do zasłonięcia Madrytu zmusiły Don Karlosa zmienić swój plan; w rzeczy samej zamiast ciągnąć na stolicę, zrobił on poruszenie wsteczne do Cenia; powstanie arragońskie cofnęło się z okolicy Molina; wszystko każe się spodziewać, iż pretendent wejdzie do prowincyi Castellon dela Plana (w królestwie Walencyi), dla zajęcia gór najbliżej leżących Walencyi. — Tenże sam Dodatek mówi, iż karlistowski dowódca Uranga sam udał się do Elorrio, dla brania tamtejszych kąpielii.

Najświętsze listy z Madrytu z 4. lipca głoszą: »Od onegdaj liczne nastąpiły uwięzienia. Głucha wieść krąży, iż dnia 2. t. m. strzelono do królowej rejentki, gdy do palacu wjeżdżała; kula przeszła przez szybę powozu, lecz nie ugodziła królowej. Brakowało tylko takich zamachów, aby do najwyższego stopnia zamiészanie doprowadzić. Manchę, Estremadurę i Andaluzję bezkarnie przebiegają karlistowskie bandy i nakładają kontrybucyje. Do Espartery, de Meer i Oraa wysłano pospiesznie komisarzy, dla skłonienia tych generałów, aby razem 10,000 żołnierza wyprawili dla zasłony Madrytu. Kortezy uchwały projekt pp. Carasco, Nuñez i Leal względem stanu kraju, roztrząsać dziś na publicznem posiedzeniu « — *Journal des Debats* z dnia 13go również mówi o wył napomknionym zamachu przeciw królowej rejentce. W Paryżu rozgłoszono nawet, iż rząd otrzymał depeze, donoszące o wyjechaniu królowej Krystyny z Madrytu. — Dz. *le Monde* z 13. lipca pisze: »Z pewnością możemy twierdzić, iż po posiedzeniu kortezów dnia 3go t. m. ministrowie złożyli radę

w obecności królowej rejentki, która oświadczyła, iż chce córkę swoją Izabellę dać w opiekę uwierycznionych posłów w Madrycie, a sama dla okoliczności chwilowych ujechać do Kadyxu. — Wiadomość ta potwierdza się przez odejście angielskiego liniowego okrętu *Talavera* z Lizbony do Kadyxu, o czém już od kilku dni słychać w Paryżu. *Talavera* w razie potrzeby ma przyjąć królową rejentkę na swój pokład.

Z Saragossy piszą pod d. 6. lipca: »Korpus armii dowodzony przez Iribarena, dnia wczorajszego przybył do naszego miasta. Składa się on z 10 batalijonów i 900 koni, i dowodzony jest teraz przez Buerensa. Jeszcze siedm innych batalijonów mają dziś przybyć. Wojsko bardzo jest zmęczone. Mają się udać ku Calatayud. — Potwierdza się, iż w Leridzie wybuchło powstanie przeciw generałowi de Meer; zdaje się, iż tylko ucieczką uniknął niezawodnej śmierci. Nawet oficerowie stawili się przeciw niemu. Już przed powstaniem pułkownik, huzarów Leon w skutek zatargu z generałem, usunął się. — Przypisek: Właśnie teraz wchodzi batalijon piechoty ze 100 koni do miasta. Generał Oraa dnia onegdajszego stał w Montalvan, a pretendent w Cantavieci.

Kortezy na ich posiedzeniu d. 1. lipca przełożono ustawę, mocą której, dekret z 26. września 1836, nakazujący konfiskatę dóbr wszystkim, którzy konstytucyję z r. 1820 nie zaprzysięgli, zostaje zniesiony.

Na giełdzie madryckiej od niejakiego czasu poszukiwane są papiery na pożyczkę zaciągniętą pod Ferdynandem VII.; gdyż Don Karlos oświadczył, iż tę pożyczkę przyjmuje.

Dzienniki francuzkie zawierają następujące wiadomości o buncie krystynistowskiego wojska w Hernani dnia 4go lipca: Bunt ten nie wyniknął z żadnych politycznych pobudek; cała przyczyna pochodziła z niedostatku żywności, z zepsucia się oniej, z ciężkich robót około warowni, oprócz zwyczajnych ćwiczeń wojskowych, i nakoniec z wydanego rozkazu wymarszu do Santander. — Do kompanijów pułku księżniczki, które pierwsze się zbuntowały, przyłączył się pułk infanta i 4ty pułk lekkiej piechoty. Pierwszy adiutant naczelnie dowodzącego hrabi Mirasol został zabity, a generał Randon i pewien kapitan od artyleryi są ranieni. Hrabia Mirasol winien ocenić swoje jedynie artyleryi legii angielskiej, za którą się schronił. Pułk Gerona oświadczył swemu dowódcy, brygadyjerowi Leopoldowi O'Donnell, iż gotów jest przywrócić porządek. Wszystko to działo się z początkiem nocy. Wkrótce potem buntownicy posunęli się przeciw artyleryi. Brygadyjer O'Donnell zakomenderował: Stój i za-

pytał, czego chcą. Odpowiedzieli okrzykiem: Niech żyje konstytucja! Niech żyje wolność! Śmierć zdrajcom! Na dalsze zapytanie odpowiedzieli, iż żądają wypuszczenia dwóch oficerów uwięzionych. — Później brygadyjer O'Donnell oświadczył, iż nigdy na to żądanie nie przyzwoli, jeżeli do porządku nie wróca. Na tak śmiałą i niezachwianą odpowiedź, przystępnie widząc, że artylerja angielska gotowa jest dać ognia, buntownicy odeszli do swoich kwatér. Wszyscy adwocaci i sztab udali się z hrabią Mirasol do domu ranionego generała Rendon. Podwojono straż. O 1. godzinie przyszła do hrabi deputacja od buntowników, prosząc o przebaczenie. Hrabia przyrzekł im to; dowództwo Hernani zostawił brygadyjerowi O'Donnell i sam udał się do S. Sebastian, a z tamtąd na pokład angielskiej fregaty. W Iran także był bunt. Gubernator chciał udać się na wzwiady o nieprzyjaciela, lecz wojsko nie chciało słuchać, pokądby mu nie wypłacono żołdu. W wojsku barona de Meer także zdaje się niekarność panować. W Leridzie słyszano w szeregach jego własnego korpusu, wykrzyk: Śmierć Van der Meerowi!

Piszą z Bajony z 7. lipca o pół do 7. wieczór: W tej chwili do konzula hiszpańskiego przybył goniec, który wyjechał z Madrytu dnia 4go, zapewniając, iż spieszne rozkazy przynosi generałom Mirasol i Espartero, aby z wszystkiemi wojskami spieszyli na obronę stolicy.

Wielka Brytania i Irlandya.

Dublin Journal pisze: »Król hanowerski jest kanclérzem uniwersytetu dublińskiego. Teraz zachodzi pytanie, ażali jego k. k. może zatrzymać tę godność, gdy przecie podług przysięgi, żaden obcy książę, praelat lub potentat zagranicami tego królestwa nieposiada żadnej władzy ani posiadać może.«

Anglja z zadziwiającą prędkością okrywa się siecią kolei żelaznych. Przed kilką tygodniami donoszono o otwarciu Londyńsko-Birminghamskiej kolei; d. 3. lipca otwarto także uroczyscie kolej między Liverpołem a Birmingham śród niezliczonego mnóstwa ciekawych. Równocześnie z obu miast wyszły wozy parowe z długim szeregiem wozów, a wypadek pierwszej tej podróż był bardzo był zadowolający. Tak więc między czterema najważniejszymi miastami Londynem, Birmingham, Liverpołem i Manszestrem, istnieje najkrótszy i najwygodniejszy związek: można z Londynu do Liverpolu, to jest, z południowo-wschodniego końca kraju do północno-zachodniego, w 12 godzinach przybyć.

Caledonian-Mercuri zapewnia, z wiarogodnego źródła, iż w gabinecie żadna nie zajdzie

zmiana, gdyż hrabia Durham nie złożył obowiązku ambasadorskiego, i pewnie go nie złoży, gdyż niepoehlebia jego ambicyi zostać ministrem. —

O'Connell d. 4. odjechał z Londynu do Dublina, dla wpływania na wybory parlamentowe w Irlandyi. — Teraz wydał on adres do wyborców Kilkenny, miejsce to zastępuje teraz w parlamencie; w adresie tym objawia nadzieję, iż za pomocą królowej Wiktoryi i terażniejszych ministrów otrzyma »sprawiedliwość« dla Irlandyi.

Times podaje doniesienie z Konstantynopola z d. 14. czerwca iż w południowych portach Rossyi wielkie są uzbrajania, które wnosić każą, że to mocarstwo postanowiło w ciągu tego lata zupełnie podległemi uczynić Czerkasów.

Angielskie dzienniki z d. 8. lipca piszą: Wczoraj w zamku Windsor odbyło się uroczyste wystawienie trumny ze zwłokami Wilhelma IV. D. 6. o godz. 10. w nocy lord szambelan margrabiu Conyngham uroczyscie wydał ciało pod straż hrabiego marszałka księcia Norfolk; poczem nastąpiło przeniesienie onego z białej sali do sali Waterloo zaraz po godzinie 12tej. Akt ten, był to rodzaj malego pochodu pogrzebowego. Przed trumną szli paziowie z pochodniami, a za nimi hrabia marszałek. Za trumną szło 20 do 30 członków królewskiego domu, w tej liczbie znajdowały się dzieci jego król. mości. Po złożeniu trumny w sali Waterloo, osoby obecne, czas niejaki smutnie poglądały na nią, poczem opuściły salę. Gdy pokończono potrzebne przygotowania, trumna została pod strażą wyznaczonych przez hrabię marszałka dozorców. Następnie puszczano publiczność dla oglądania ciała na paradnych marach. Dla wysokiiej szlachty zrobiono wchód osobny. Cały Windsor napelniony był powozami i ciekawymi: dla ochronienia od niebezpiecznego ścisaku, w różnych miejscach porobiono szranki. Skoro przedsiensia do sali Waterloo napelnity się, konstablowie nikogo już nie wpuszczali przez bramę Jerzego IV. Był to znak dla konstablów przy późnocnym tarasie do zamykania swych szranek, poczem inne bramy i szranki również zamknęto. Gdy zaś sala Waterloo wypróżniła się powoli, otwierac zaczęto szranki. Tym sposobem nie było wielkiego ścisaku. Zaraz na wstępie do zamku wszystko obleczone było w żalobę. Latarnia na wschodach zakryta była czarnym sukmem. Tylko świeće woskowe w ściennych świecznikach rzucały mdle światło na czarnym kirem powleczone mury. Szczególniej zaś przenikał ostąpiaty wzrok marmurowego posągu Jerzego IV. W posępnym cieniu dokoła stali zbrojni ludzie, których czarne pióra, i krepą powleczonej oręż świad-

czyły, iż należą do obrzędu pogrzebowego. Światło padające na nich było tak niepewne, i taka była nieruchomość w ich postawach, że zdało się przychodzącemu, że wstępuje między umarłych lub skamieniałych. Nikt głosu nie wydał. W sali Waterloo unosił się bogato herbami ozdobny, purpurowy baldakin tronowy nad wspaniałą trumną, u której widać było tylko ozdoby po obu końcach. Resztę części pokrywał całun axamitny również ozdobiony królewskimi herby. Na tym całunie na dwóch wielkich poduszkach z purpurowego axamitu leżała korona Królestw Zjednoczonych i korona Hanoweru, pierwsza na wyższym, ostatnia na niższym końcu trumny. Nad baldakinem wisiał królewski sztandar Anglii. Bezpośrednio w tyle wyższego końca umieszczono herb nieboszczyka, odznaczający się świetnym malowidłem. Po każdej stronie trumny stało trzy świeczniki, z niezmiernymi świecami, których światło w pełnym blasku padało na herbowe szaty urzędników herbowych, stojących niby posągi przy trumnie, i na świetne mundury czterech odziwionych nieboszczyka króla. Przy wyższym końcu trumny siedział w krześle obite czarnym axamitem szambelana (naprzód lord Byron, którego zastąpił potem lord Templemore), w swoim paradnym żałobnym stroju, a przy nim po bokach, nieco wtyle dwaj asystujący szambelanowie. Blisko nich po obu stronach, stało sześciu urzędników herbowych, trzymających sześć chorągwi; na przodzie chorągiew unii i ś. Jerzego, potem szkocka i irlandzka, na koniec Hanoweru i Lüneburga. Po obu stronach całej straży żałobnej stało po czterech *Yeomen of the Guard* z partyzanami okrytymi krepą. Na ścianach komnaty obitej kirem wisiały srebrne świeczniki o dwóch świecach, rzucając na cały ten obrzęd grobowe światło. Wrażenie jakie to wszystko sprawiło, było wielkie i spaniałe; cisza i nieruchomość straży dziwną sprzeczność tworzyły z ruchem i spojrzeniami ciekawej rzeszy, która z wolna przeciągała. O godz. 4tej bramy zamknięto.

Francyja.

Izba parów przyjęła d. 11. lipca ustawą o cukrze, większością 80 głosów przeciw znaczniejszości 38 głosów. Ustawa ta dopiero na rok przyszły wejdzie w moc wykonawczą. Oprócz tego izba parów przyjęła także projekta do ustawy o wsparciu obcych wychodźców 93 przeciw 8 głosom.

Na posiedzeniu izby parów d. 12. lipca z dziennego porządku przystąpiono do ustaw o kolejach żelaznych z Bordeaux, Epinac, Mühlhausen i Alais. Hr. Boissy d'Anglas ganił, iż rząd chce zaliczyć towarzystwu Alais-Beaucaire 6 mi-

lijonów, gdyż takowe już w r. 1833 dwie koleje chciało własnym kosztem zakładać. Minister handlu odpowiedział, iż towarzystwo na potrzebny kapitał 14 milionów tylko 8 milionów zebrało; przeto rząd na jego żądanie postanowił na to pożyteczne narodowe przedsięwzięcie, jak to zwyczaj w Anglii, brakujące 6 milionów zapewnić ręką państwa, a przytém ze znacznym zyskiem dla dostawy węgla kamieńnych, zaliczyć. Hrabia Roy, utrzymuje, iż ważną jest rzeczą, zbliżenie kopalni w Alais do brzegów śródziemnego morza, tém bardziej że skarb nic na tém nie straci; jednakże mniema, iż rząd powinien prywatny przemysł wspierać pieniędzmi, wtenczas kiedy się pokazuje niezbędną konieczność. Jeżeli spółka nie może zgromadzić potrzebnych kapitałów, tedy cała przyczyna w tém, iż zbyt wysokich zysków pragnie. Po odpowiedzi ministra przyjęto projekt do ustawy o kolei żelaznej z Alais do Beaucaire 59 głosami przeciw 35. Późem przystąpiono do trzech innych ustaw o kolejach.

Kapitan Napoleon Bertrand (syn generała Bertrand), który jako świadek w procesie generała Rigny, wykroczył przeciw karnośći względem majora zdającego sprawę, odebrał rozkaz, udania się natychmiast do Afryki.

Minister wojny posłał rozkaz do każdego pułku jazdy, aby miał 15 ludzi gotowych, którzy mają wejść do korpusu afrykańskich strzelców. To zdaje się mieć łączność z zamierzoną wyprawą do Konstantyny, do której w porcie Marsylii jak z tamtąd donoszono, są poczynione przygotowania.

Journal de Paris mniema, iż dla wojska potrzebaby wskrziesić order Ludwika (zniesiony w czasie rewolucyi lipcowej); albowiem order legii honorowej przez gorszącą rozrzutność z jaką go rozdano niedawno, tak upadł w powadze, iż niech jeszcze kilka wesol i rocznic nastąpi, a ten niegdyś znak honorowy, zejdzie na nic nieznaczący medalik.

«Kościół francuzki» w wielkim jest ucisku, przed kilką dniami jeden z jego kapłanów ksiądz Auzou, uwięziony został za długi; a teraz głowa onego, ksiądz Châtel był zmuszony wydać listę subskrypcyi do swoich zwolenników, dla zapłacenia komornego od swojej sali sborowej na przedmieściu *Saint Martin*. Właściciel domu groził zamknięciem tej sali.

Pokazuje się z rysu list konskrypcyjnych w ostatniem osiągnięciu, iż w liczbie 326,298 młodzieży mających w tém udział 155,839 czytało i pisać umiało.

Królestwo obojęd Sycylii.

Następujący był stan cholery w Neapolu w

trzech pierwszych dniach tego miesiąca: Dnia 1. lipca 621 osób zachorowało, 416 umarło; dnia 2go 583 zachorowało, 428 umarło; d. 3. 581 zachorowało, 361 umarło, w ogóle na wymienioną chorobę zapadło od 12. kwietnia t. r. 14315 osób, a 7940 umarło.

Niemcy.

Gazeta Hanowerska z d. 11. lipca zawiera rozmaite rozporządzenia do wojska; na czele których stoi iż jego k. mość postanowił sam mianować się dowódcą gwardyjów. Następnie rozkaz jeneralny do wojska, w którym król sam obejmuje naczelne dowództwo, składając dzięki księciu Cambridge za dotychczasowe sprawowanie obowiązków naczelnego wodza, i wyrażając zadowolenie swoje z wybornego ducha w wojsku. Jenerał Ernest Linsingen mianowany został jenerał-adjutantem; skrzydłowymi adjutantami pułkownik Hattorf, rotmistrz Hede-
mann, rotmistrz Alten i kapitan Ompteda. W końcu postanowiono: że cywilne władze w przypadkach, w których dotąd udawały się do jenerałnej komendy, teraz udawać się mają do jenerałnej adjutantury.

Taż gazeta z dnia 13. lipca donosi: »Podług największych wiadomości najjaś. królowa wraz z jego król. mością następcą tronu wyjechała z Berlina d. 12. t. m. i spodziewana jest w tutejszej rezydencji d. 15. Na uroczyste przyjęcie królowej tak tu, jak w ciągu drogi, poczyniono przygotowania. Dziś w południe uroczysty hold składał tutejszy garnizon jego król. mości królowi na placu Waterloo przy biciu z dział.«

Dzienniki bawarskie piszą: iż książę Metternich przybywszy do Mnichowa, nazajutrz w południe był przyjęty od króla i na objad zaproszony. — Jego król. mość książę Karol odwiedzi swoją dostojną siostrę księżniczkę pruską w Küssingen. — Królewic szwedzki spodziewany jest w Mnichowie.

Dnia 12. lipca jego ces. mość W. książę Michał Pawłowicz z powrotem do Rossyi, przybył do Hamburga i wysiadł w hotelu *de Russie*. Wkrótce potem jego ces. mość puścił się w dalszą drogę do Lubeki.

Wiadomości handlowe i przemysłowe.

(Nieurzędowe.)

Lwów d. 26. lipca 1837. Proszeni jesteśmy, aby donieść, że przed samym jarmarkiem na welnę sprzedał p. Józef Ręszycki z dóbr Dzwiniaczek obwodu Czortkowskiego panu Hudecowi

we Lwowie 11 cetnarów welnę cienkiej elekto-
ralnej, dobrze pranęj, cetnar po 105 zr. m. k., za którą przeszłego roku dostał tylko 100 zr. m. k.

Ołomuniec. Targ na woły d. 19. lipca 1837.

Przypędzili: 1) Walenty Kliuek, z Lasec, 47 wołów; 2) Berl Themann, z Brzyaska, 55; 3) Mateusz Żydek, z Ołomuńca, 49. Małemi partyjami 129. Suma przypędzonych 280.

Kupili:	sztuk	Cena jednej pary w w. w.		radasz	Z tych para ważyć mogła cetnar.
		zr.	kr.		
Do Berna stado Nro. 1.	42	370	—	5	11
Małemi partyj. st. N. 2.					
ditto. ditto. ist. N. 3.					
Małemi partyjami .	129				

Przed targiem sprzedali: 1) Nathan Grossmann, z Żurawna, 143 wołów; 2) Mendel Bergmann, ze Stryja, 180; 3) Kriss, z Żurawna, 154; 4) Trichwasser, ze Stryja, 56; 5) Schmid Pomeranz, ze Stryja, 137; 6) Wolf Kessler, z Żurawna, 280; 7) Iser Karanter, z Brzozdowiec, 140; 8) Leib Allerhand, z Żurawna, 401; 9) Wolf Hornig, z Żurawna, 98; 10) Ripper, ze Śląska, 100; ditto. 33; 11) Selig Hornig, z Żurawna, 137; 12) Leib Galasch, z Kalusza, 40; 13) ditto. 81; 14) Schmid Allerhand, z Żurawna, 264. Razem 1941.

Kupili:	sztuk	Cena jednej pary w w. w.		radasz	Z tych para ważyć mogła cetnar.
		zr.	kr.		
Do Pragi stado Nro. 1.	143	365	—	—	10 3/4
— ditto. stado Nro. 2.	178	360	—	2	10 1/4
— ditto. stado Nro. 3.	149	355	—	2	10
— ditto. stado Nro. 4.	56	320	—	—	9
— ditto. stado Nro. 5.	120	375	—	17	9 3/4
— Wiednia st. Nro. 6.	273	370	—	7	10 3/4
— ditto. st. Nro. 7.	136	375	—	4	10 3/4
— ditto. st. Nro. 8.	99	340	—	2	10 1/2
— ditto. st. Nro. 9.	95	360	—	3	11
— ditto. st. Nro. 10.	100	332	30	—	10 1/4
— ditto. st. Nro. 10.	33	360	—	—	11
— ditto. st. Nro. 11.	135	350	—	2	10 1/2
— ditto. st. Nro. 12.	40	360	—	—	10 1/2
— ditto. st. Nro. 13.	80	340	—	1	10 1/2
— Austryi stado Nr. 14.	264	420	—	—	12

W tym także tygodniu zakupiono prawie wszystkie woły przed targiem, tak, że tylko 280 sztuk

niesprzedanych na targu stańło. Ceny znówu w przecięciu podniosły się od 10 do 15 zr. w. w. na parze. Jednakże zdaje się, iż to był ostatni tydzień, w którym tak zapalenie kupowano przed targiem. Słychać, iż z Węgier wielkie partyje idą do Wiednia; jak się zdaje, nie będą już wiedeńscy kupcy jedni drugim kupna przed targiem, wydzierać i woły przepłacać. Także w przyszłym tygodniu cokolwiek więcej mają dostawić wołów, niż w tym. — Cetnar mięsa w Wiedniu stoi po 37 do 38 zr. w. w. stosownie do jakości wołu.

Jarmark na wełnę we Wrocławiu i Poznaniu.

W wychodzącym w Lesznie: Przewodniku rolniczo-przemysłowym z d. 15. kwietnia, czytamy uwagi o pomienionych obu jarmarkach, czerpane (jak autor artykułu twierdzi) równie w gronie rolników, jak kupców. Opuszczając ogólne o przesileniu handlowém spostrzeżenia, w piśmie naszym kilkakroć wspomiane, przechodzimy do szczegółowych i te z rzeczonoego dziennika czytelnikom naszym wyjmujemy:

Dowozy tegoroczne wełny na jarmark Wrocławski, mimo pewien rodzaj konkurencji ze strony Poznania, dla tego były znaczne, że w domu żadna sprzedaż miejsca nie miała. Producentci zjechali się wcześniej, nie wierząc niejako rozsiewanym wieściom, i spuszczać z cen przeszłorocznych ledwie 5—10 0/0. Kilka dni spędzono w zupełnej nieczynności. Zawziętość niejakaś kupców na producentów, za straty na wełnach przeszłorocznych poniesione, i nawzajem producentów na kupców, za zupełne deprecjowanie wełn tegorocznych, była hamulcem wszystkich czynności. Jako pośrednik pomiędzy dwoma stronami, wystąpiło towarzystwo handlu zamorskiego (*Seehandlung*), które z funduszem 2ch milionów talarów zaczęło, w miarę niżonych cen, zakupować wełny cienkie. Bezstronność, z jaką przy kupnachs wyc postępowało, była najlepszym pojednawczym środkiem. Wełny nader cienkie najmniej przez niżenie cen ucierpiał; albowiem wyższa ich wartość bardziej je od straty zastaniała. 10 do 15 0/0 rachować można straty na wełnach, które w roku zeszłym wyżej tal. 100 na cetnar płacono. Gorzej się działo z wełnami średnicami, zwłaszcza grubszymi; ogółem, wełny te przepłacano w roku zeszłym, i ceny ich w żadnym

stosunku z cenami wełn arcycienkich nie zostawały. Nieznajomość wewnętrznej wartości towaru, zagorzała chciwość spekulacyi kupców naszych, po większej części Żydów, nie miorzących żadnym rachunkiem, ani wreszcie rozsądkiem kroków awoich, były przyczynami przesadzenia cen przeszłorocznych. W tym roku bojaźliwość w drugą, również mylną, ostateczność, ich wwiiodła; żadnej bowiem ceny nie dawali, i woleli zupełnie zostać nieczynnymi. To jest charakter, cechujący tych przekupniarzy wełn, którzy, z małemi dostatkami, bez żadnych gruntownych znajomości rzeczy, przelotnemi tylko wiadomościami o stagnacyi handlu odurzeni, nie więcej, ale fałszywiej niżli rolnik wiedząc, co się dzieje, kłóca nam zawsze główne propozycjami domowej przadaży. Oni to najwięcej się przyczyniają do utrudnienia interesów; psują bowiem handel natrętnem mieszanieniem się do rzeczy zupełnie im obcych, i najmocniej do raptownych różnic w cenach się przyczyniają. Że na tę rzutność Żydów do zakupów nie ma hamulca, tego najlepszym jest dowodem sprzedaż wełny jednej, z różnicą tal. 50 na cetnarze, która w przeszłym roku zapłaconą była 90 tal., a w tym roku 40 tal. kosztowała.

Liczono 51,000 cetnarów wełny w Wrocławiu, która wszystka prawie rozprzedana została. Czwaręta bowiem dnia nie więcej jak 1/10 była jeszcze na targu. Ceny, jakęśmy wzmiankowali, na wełny nader cienkie 10—15 0/0, na średnie 15—20 0/0, na grube 20—30 0/0, mniejsze były, niż w roku zeszłym.

Lubo przy tak smutnym obrocie rzeczy, jarmark w Poznaniu, jako pierwszy, świetnym nazwać można, zwłaszcza pod względem ilości wełny: bo 14,000 cetnarów wełny W. Księstwa Poznańskiego, to jest, większa połowa produkcji tegoż, zawałiła rynek miasta, i lubo cen nie dawano lepszych; jak w Wrocławiu, jednakowoż ziomkowie nasi widocznie mniej łatwomi okazywali się do przadaży, jak właściciele szląscy. Znaczna część wełn, zabrana do domów, jeżeli to z jednej strony nie może być jak tylko niemilą rzeczą i zniechęceniem kupców; jest z drugiej strony pewnym dowodem wzrastającego dobrego mienia w kraju. Nie ma wątpliwości, że na rok następny bez porównania więcej wełn będzie w Poznaniu, i z czasem dopiero przekonamy się, jakie rzeczywiste korzyści, przez pozbycie się fałszywego stanowiska, które zajmujemy w Wrocławiu, kraj nasz bezpośrednio odnosić będzie.